İŞKUR

2018

ADIYAMAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

ADIYAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Hazırlayan

Engin NOĞAY

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelikli hale gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın artırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR, 2007 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarının etkin ve ihtiyaca uygun olarak planlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde mevcut olan işsizleri işgücü uyum programları kapsamında eğitime tabi tutarak yetiştirmektedir. Böylelikle işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize mesleki yeterlilik kazandırılmakta ve onlara yeni iş imkanları sunulmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha verimli hale getirebilmek, il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun planlayarak zaman ve enerji israfını önlemek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep

Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyindeki işgücü arzı ve talep verilerini içeren bu çalışma, ilimiz düzeyinde genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Adıyaman İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması' nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Aykut PEKMEZ
Adıyaman Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan; işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden; üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2018 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) iş birliği ile belirlenen 20 ve daha fazla kişi istihdam eden 105 bin 742 işyerinde; kurum personelimiz, işveren veya işveren temsilcisi ile yüz yüze görüşme gerçekleştirmiştir. İlimizde bu kapsamda 326 işyeri için veri derlenmiştir.

Türkiye geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında

karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2018 yılı için hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır.

İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler; bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize, emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Mehmet Emin YÜCEKAYA
Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

TABLOLAR LİSTESİ v
ŞEKİLLER LİSTESİ vi
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 7
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 13
İşyeri Verileri 14
Mevcut İstihdam 27
AÇIK İŞLER 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 39
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 45
SONUÇ 52

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017) 11
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 15
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 25
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu 26
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 28
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 29
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 30
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı 31
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 35
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 37
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 37
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 38
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 41
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 42
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 44
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler 45
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 46
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 47
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 47
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 48

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı..... 6
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017) 12
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 15
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 16
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu..... 18
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 18
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 19
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 20
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu..... 21
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%) 23
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 23
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 27
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 32
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi 34
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 35
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 41
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 43
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı..... 49
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 50
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı 51

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Adıyaman İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 326'dır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 14 sektörde tam sayım yapılmıştır. Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 14 bin 286 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 11 bin 340 çalışan erkeklerden, 2 bin 946 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 68,8'i kadınların ise yüzde 31,2'si İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Adıyaman ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır.

Adıyaman ilinde açık iş oranı yüzde 2,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,6 olup, Adıyaman ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalamasının üzerinde yer almaktadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 23,3 ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörüdür. Gayrimenkul faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim sektörlerinde araştırma kapsamında 20 ve daha fazla çalışanı olan 1'er işyeri olduğundan; bu iki sektörün dışında ön plana çıkan sektör yüzde 5,9 açık iş oranı ile İmalat sektörüdür. Adıyaman ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcıları ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar gelmektedir. İl genelinde açık işlerin yüzde 70,8'i için Eğitim Düzeyi Önemli değil talep edilmektedir. Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir.

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci(Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Ütücü, Mermer işçisi ve Kalite kontrolcü meslekleri takip etmektedir. Adıyaman ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Adıyaman ilinde işverenlerin yüzde 20,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,5 olarak öngörülürken Adıyaman ilinde ise ülke genelinin üzerinde olup yüzde 3,8 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Bu çalışma Adıyaman işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek , istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Adıyaman ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Adıyaman ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihityaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihitiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

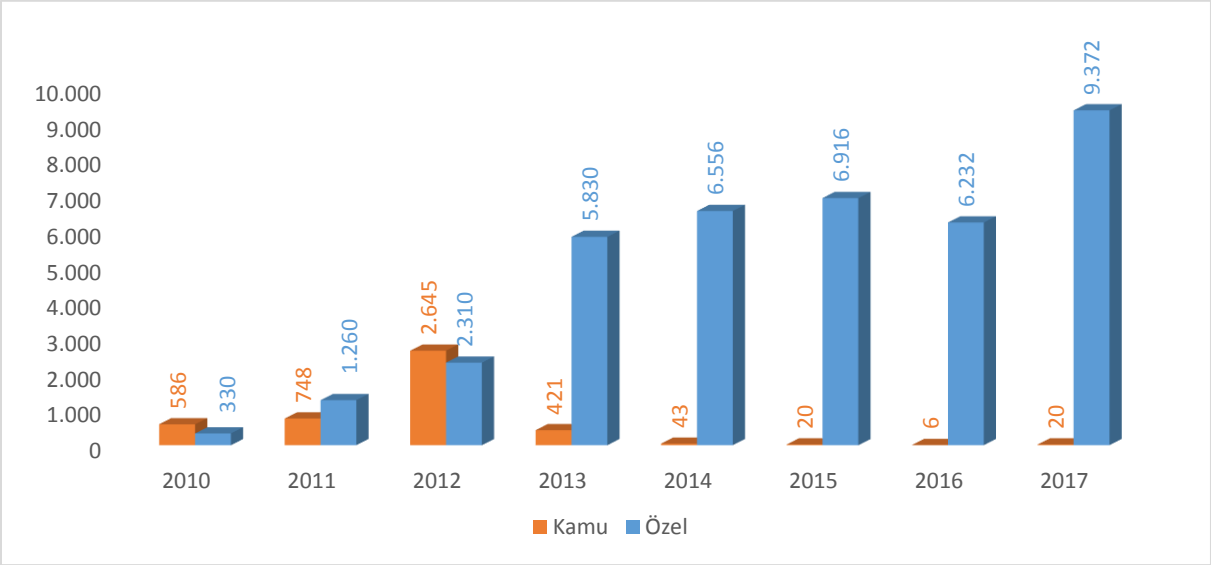

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 916 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 9 bin 392 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2010 yılından itibaren 2016 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2016 yılında ki açık iş sayısı bir önceki yıla göre yüzde 10,1 oranında azalmıştır. 2017 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 50,6 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında

incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Mesleklere (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Dokuma Konfeksiyon Makineci	2.096
Makineci (Dikiş)	1.036
Konfeksiyon İşçisi	777
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	761
Beden İşçisi (Genel)	754
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	573
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	550
Satış Danışmanı / Uzmanı	187
Mermer İşçisi	151
Garson (Servis Elemanı)	122

Kaynak: İŞKUR

Adıyaman ilinde 2017 yılında 9 bin 392 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 2 bin 96 açık iş ile Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 22,3'nü oluşturmaktadır. Bu mesleği Makineci (Dikiş) ve Konfeksiyon İşçisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

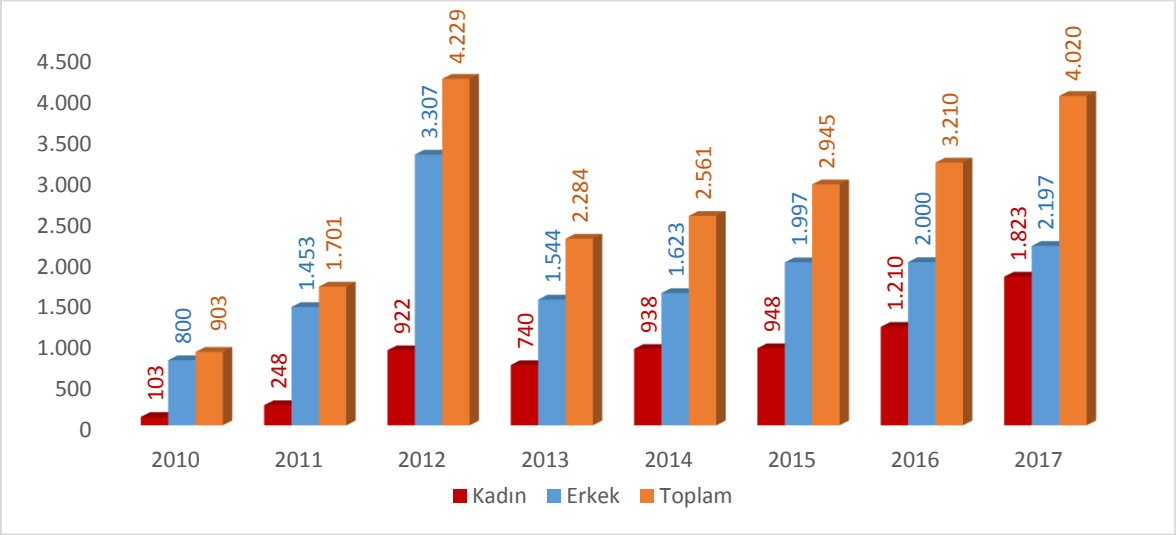

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 903 olan Adıyaman ilinde işe yerleştirilenlerin 800 kişi erkeklerden, geri kalan 103 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2017 yılında ise 4 bin 20 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2017 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 45,3'ü kadınlardan oluşmuş ve bir önceki yıla göre kadın işe yerleştirmede yaklaşık 1,5 katına ulaşılmıştır. 2017 yılında toplam işe yerleştirmede ise bir önceki yıla göre yüzde 25 artış olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihityaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Konfeksiyon İşçisi	286	381	667
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	408	132	540
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	162	289	451
Dokuma Konfeksiyon Makineci	194	223	417
Makineci (Dikiş)	185	223	408
Beden İşçisi (Genel)	121	28	149
Satış Danışmanı / Uzmanı	62	69	131
Ütücü	30	53	83
Büro Memuru (Genel)	37	34	71
Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi	17	41	58

Kaynak: İŞKUR

Adıyaman ilinde 667 tane işe yerleştirmeyle Konfeksiyon İşçisi mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 16,5'i oluşturmaktadır. Bu mesleği İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en çok Konfeksiyon İşçisi ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinde işe yerleştirilirken, erkekler en çok İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş

aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca İş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

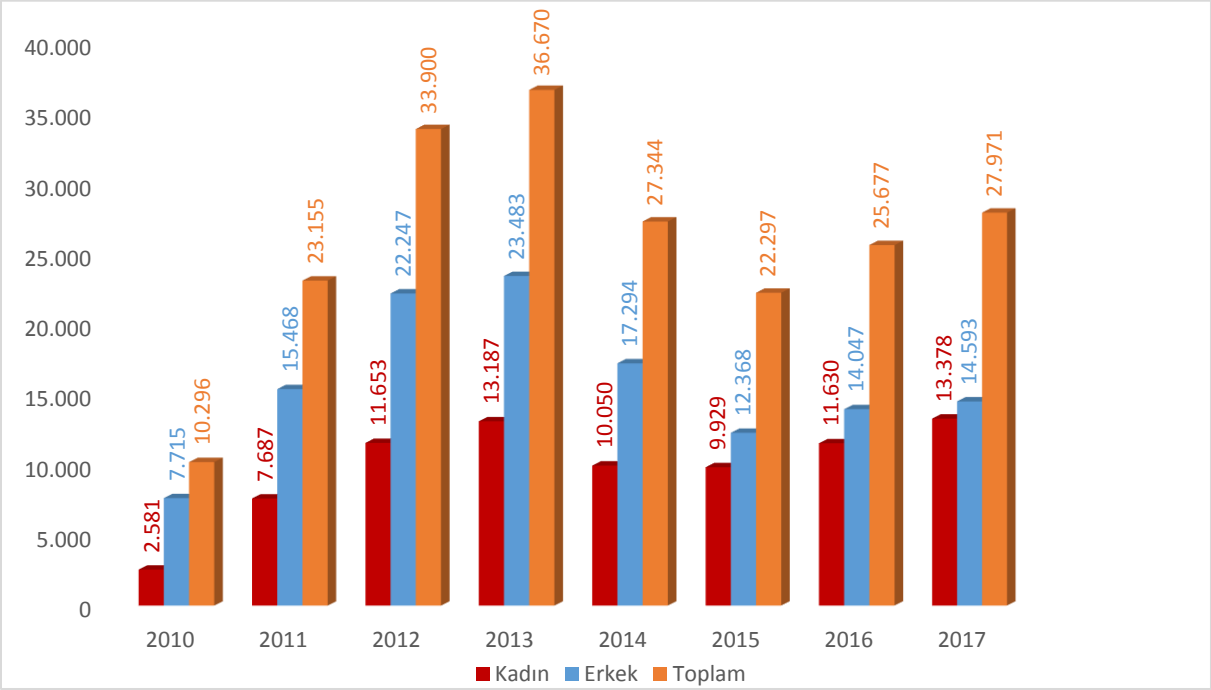

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Adıyaman ilinde İŞKUR'a kayıtlı 10 bin 296 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 7 bin 715'i erkek, 2 bin 581'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 27 bin 971 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle bu rakamlar dalgalı bir seyir izlemektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Adıyaman'da 2 bin 581 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında önemli ölçüde artarak 13 bin 378'e yükselmiştir. Bu artışta; İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Adıyaman ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Adıyaman ilinde Kuruma kayıtlı 13 bin 245 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Adıyaman ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %47,3'nü oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Beden İşçisi (Temizlik), Büro Memuru (Genel) gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter ve Satış Danışmanı/Uzmanı gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	29	232	228	460
2011	80	859	589	1.448
2012	52	553	575	1.128
2013	127	1.543	1.122	2.665
2014	88	862	735	1.597
2015	72	601	984	1.585
2016	79	1.119	469	1.588
2017	113	1.545	980	2.525

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle İşbaşı Eğitim Programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiş ve dalgalı bir seyir izlemiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 113 mesleki eğitim kursuna 2 bin 525 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 980'i erkek, bin 545'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu

kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında kursiyerlerin yüzde 61,1'i kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Mermer İşlemeci	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Arıcı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Mermer İşlemeci	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Arıcı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı
Yöresel Kilim Dokuyucusu	Betonarme Demircisi	Saç Bakım Ve Yapımcısı
Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı	Taş Ve Tuğla Duvarcısı/Yapı Duvarcısı	Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)
Saç Bakım Ve Yapımcısı	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Ahşap Hediyelik Eşya Yapımcısı
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Müşteri Temsilcisi	Saça Geçici Ve Kalıcı Şekil Verme Ve Boyama Teknikleri Uygulayıcısı
Betonarme Demircisi	Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	Müşteri Temsilcisi

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla Dokuma Konfeksiyon Makineci, Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla yine aynı şekilde; Dokuma Konfeksiyon Makineci, Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Dokuma Konfeksiyon Makineci, Mermer İşlemeci ve Arıcı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	2	0	3	3
2012	44	231	177	408
2013	293	417	453	870
2014	448	443	393	836
2015	523	535	513	1.048
2016	646	734	793	1.527
2017	864	1.300	1.612	2.912

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. 2017 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2016 yılına göre yüzde 33,7 oranında artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında 864 program düzenlenmiş olup toplam 2 bin 912 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 44,6'sı kadınlardan yüzde 55,4'ü erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 90,7 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Konfeksiyon İşçisi
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Büro Memuru (Genel)	Satış Danışmanı / Uzmanı
Büro Memuru (Genel)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Büro Memuru (Genel)
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Dokuma Konfeksiyon Makineci
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Sekreter
Ön Muhasebeci	Torba Ve Çuval Dikme Makinesi İşçisi	Hasta Kabul-Kayıt Görevlisi
Makineci (Dikiş)	Örgü Makinası Operatörü	Makineci (Dikiş)
Sekreter	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Ön Muhasebeci

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Konfeksiyon İşçisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Konfeksiyon İşçisi, İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel) ve Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı mesleklerinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Konfeksiyon İşçisi ve Satış Danışmanı / Uzmanı mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	2	12	38	50
2012	0	0	0	0
2013	5	37	87	124
2014	8	64	130	194
2015	13	98	230	328
2016	16	135	244	379
2017	13	170	151	321

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 13 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. Programa 2017 yılında 170'i kadın, 151'i erkek olmak üzere toplam 321 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

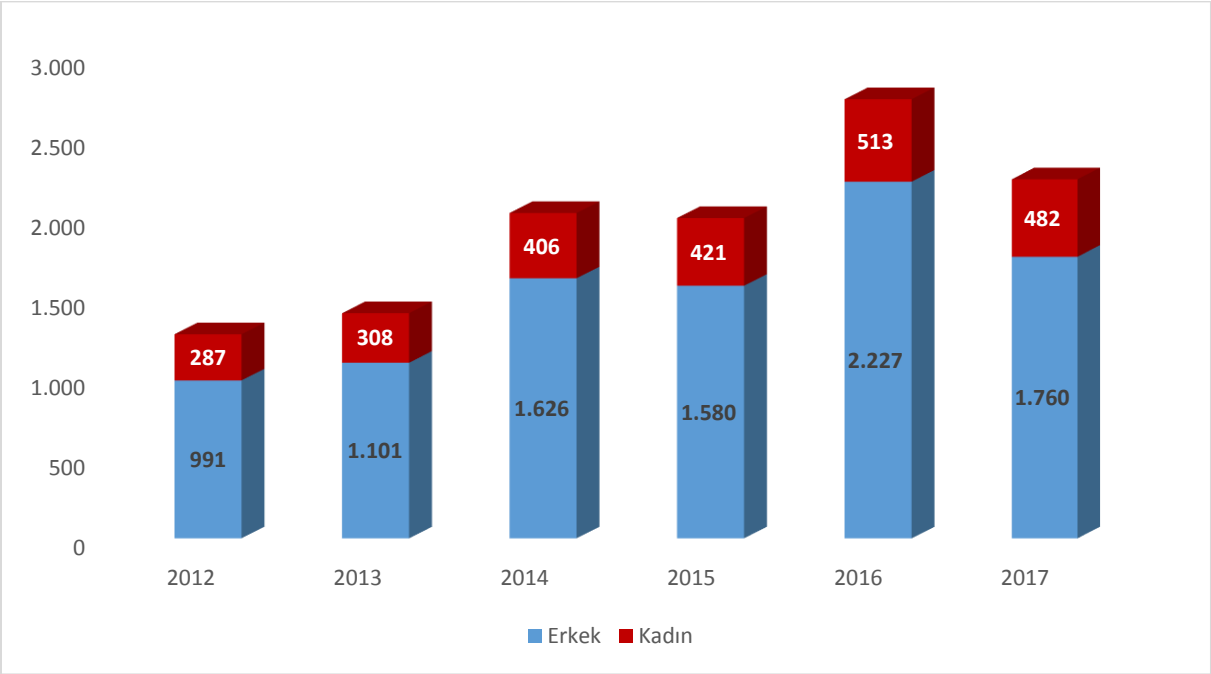

Kaynak: İŞKUR

Adıyaman ilinde 2017 yılında yüzde 21,4'ü kadın olmak üzere 2 bin 242 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı 2017 yılında 2016 yılına göre yüzde 18,1 oranında azalış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Adıyaman ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya

çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Adıyaman ilinde 326 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 14 bin 286 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Adıyaman ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Adıyaman ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
İmalat	77
İnşaat	76
Toptan ve perakende ticaret	51
Ulaştırma ve depolama	44
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	18
Eğitim	15
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8
Madencilik ve taş ocakçılığı	5
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Diğer hizmet faaliyetleri	2
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	**326**

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde İmalat ve İnşaat sektörlerinin önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Adıyaman ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 23,7'si İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 29,1'dir. Bu durumda Adıyaman ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 23,4'ü bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde yüzde

17,9 olan Türkiye ortalamasının üzerinde bir oran olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık yarısı İmalat ve İnşaat sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise Bilgi ve İletişim, Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinde 1'er tane ile bulunmaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Adıyaman ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

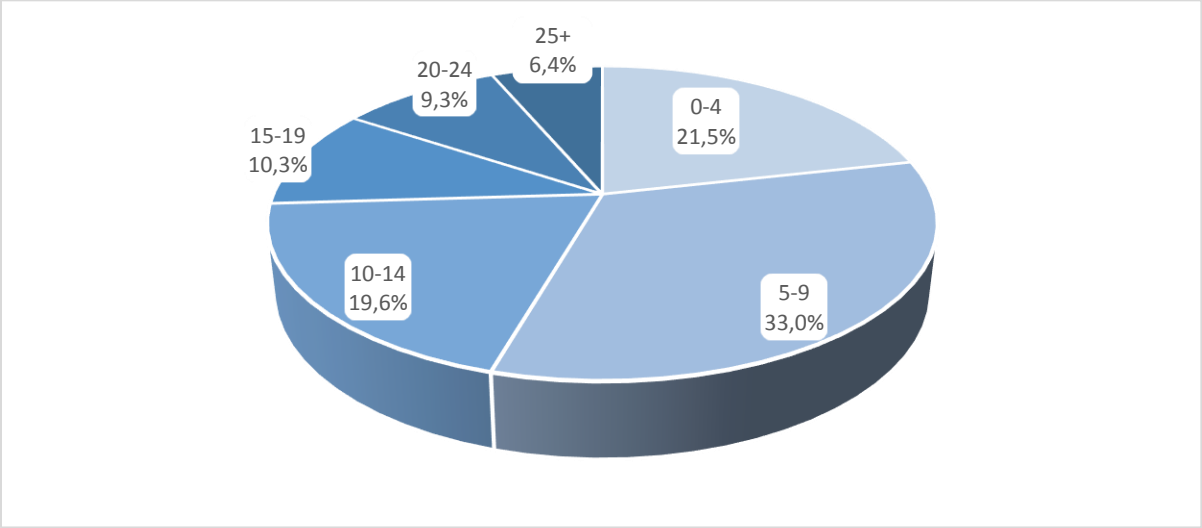

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Adıyaman ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 33'ü 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 21,5'tir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 55'i 0-9 yaş aralığındadır. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 15'i ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir. Adıyaman ilinde araştırma kapsamındaki her 2 işyerinden 1 tanesinin kuruluşu 10 yıl olmamıştır.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

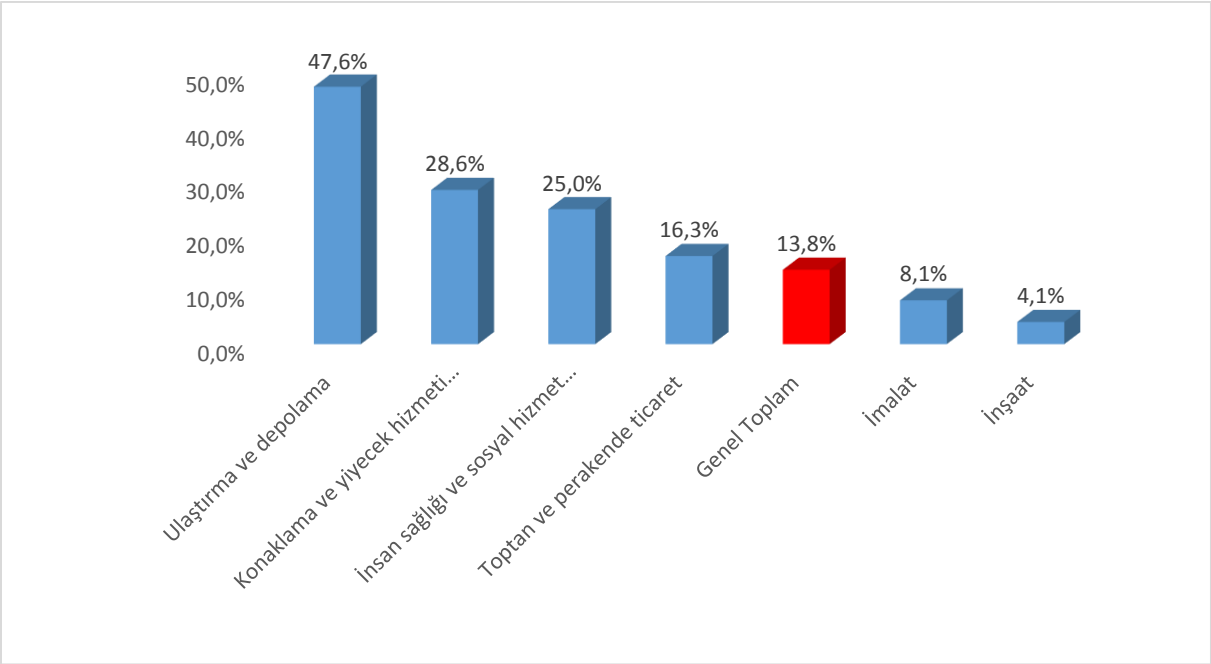

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde Ulaştırma ve depolama sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 47,6'sında part-time çalışan bulunmaktadır. Adıyaman ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 13,8 olarak gerçekleşmiştir. Ulaştırma ve depolama sektörü Türkiye genelinde yüzde 15,8'nde part-time çalışan bulunmaktadır. Adıyaman ilinde ikinci sırada konaklama ve yiyecek hizmeti sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 28,6'sında part-time çalışanı bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 25 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 4,1 ile daha az bulunmaktadır.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

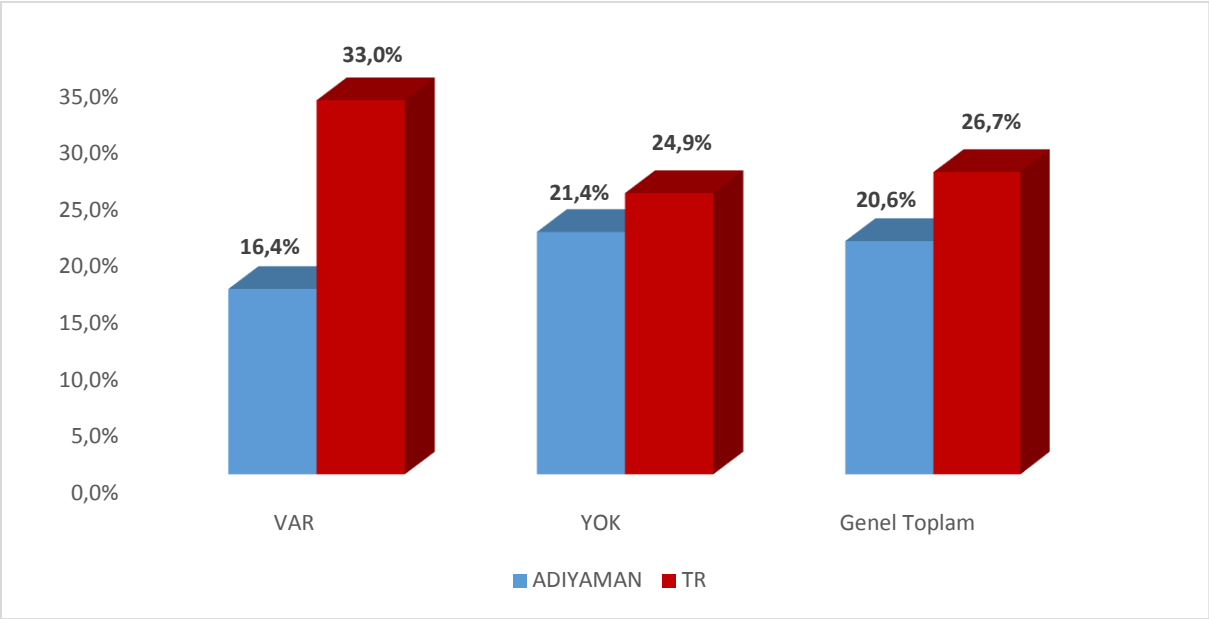

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Adıyaman ilinde bu oran yüzde 20,6 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Adıyaman ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 16,4 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 21,4 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Adıyaman ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumsuz etkilemektedir.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

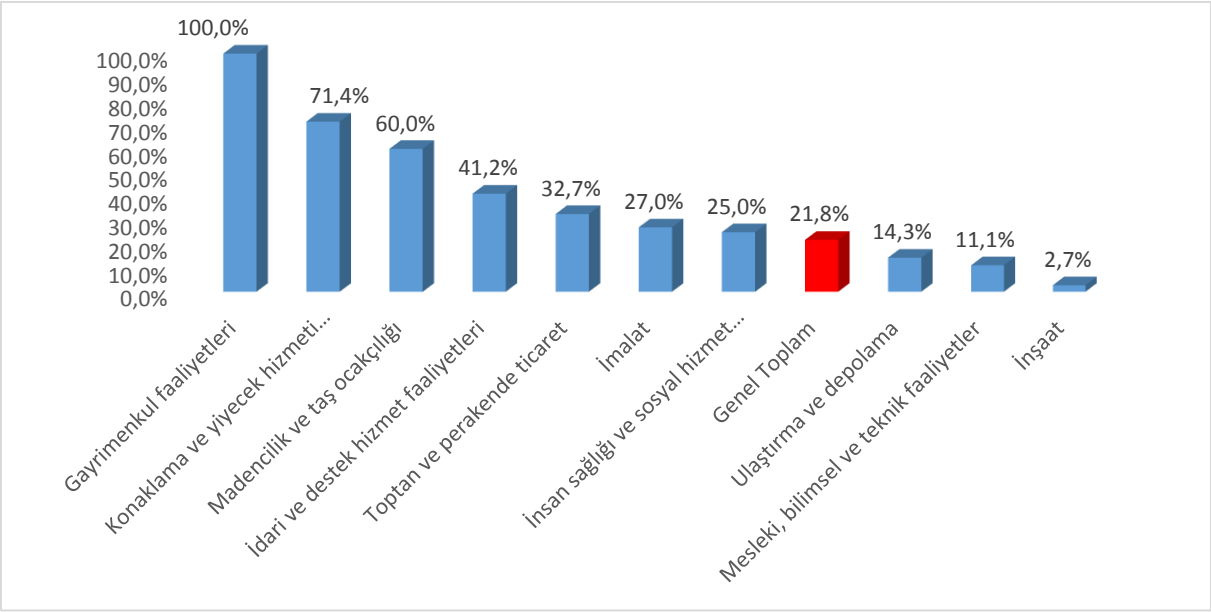

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde işyerlerinin yüzde 21,8'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3'tür. Adıyaman ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Gayrimenkul faaliyeti sektöründe görünme nedeni bu sektörde çalışma kapsamında 20+ istihdamlı tek işyerinin bulunmasıdır. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 2,7 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Adıyaman ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, Madencilik ve taş ocakçılığı, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Toptan ve perakende ticaret, İmalat, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

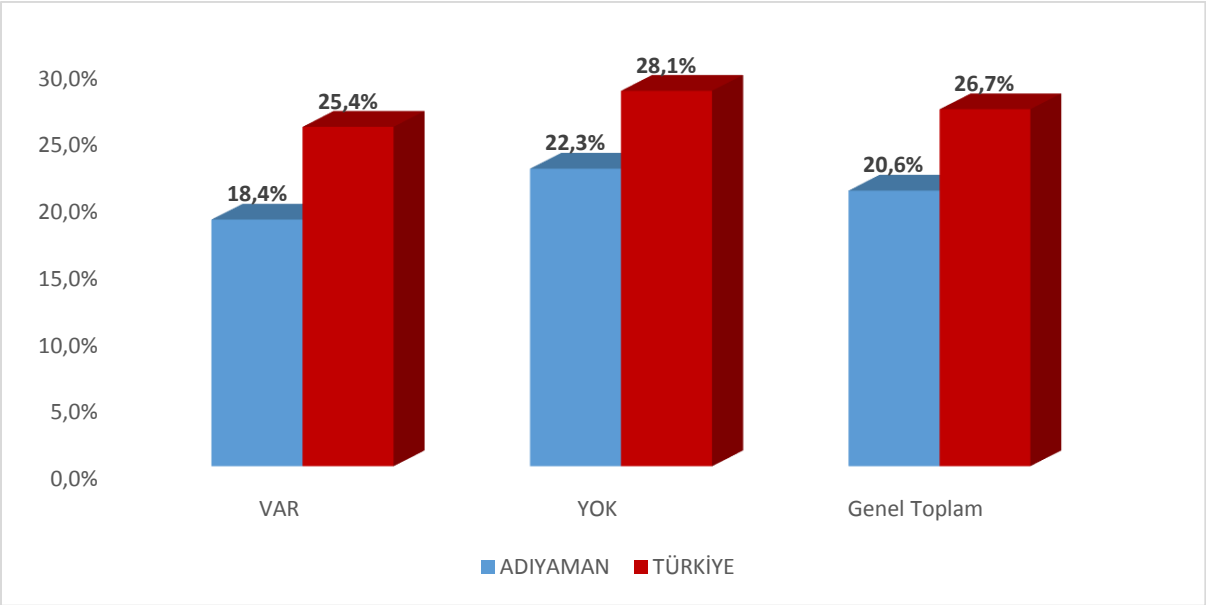

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilim görülmektedir. Adıyaman ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 18,4'ü kadın, yüzde 81,6'sı ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 22,3 olarak görülmektedir. Genel olarak ise Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 20,6'sı kadınlardan oluşmaktadır. Yani her 5 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 4 çalışandan 1'i kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Adıyaman ilinde 3,9 puandır.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

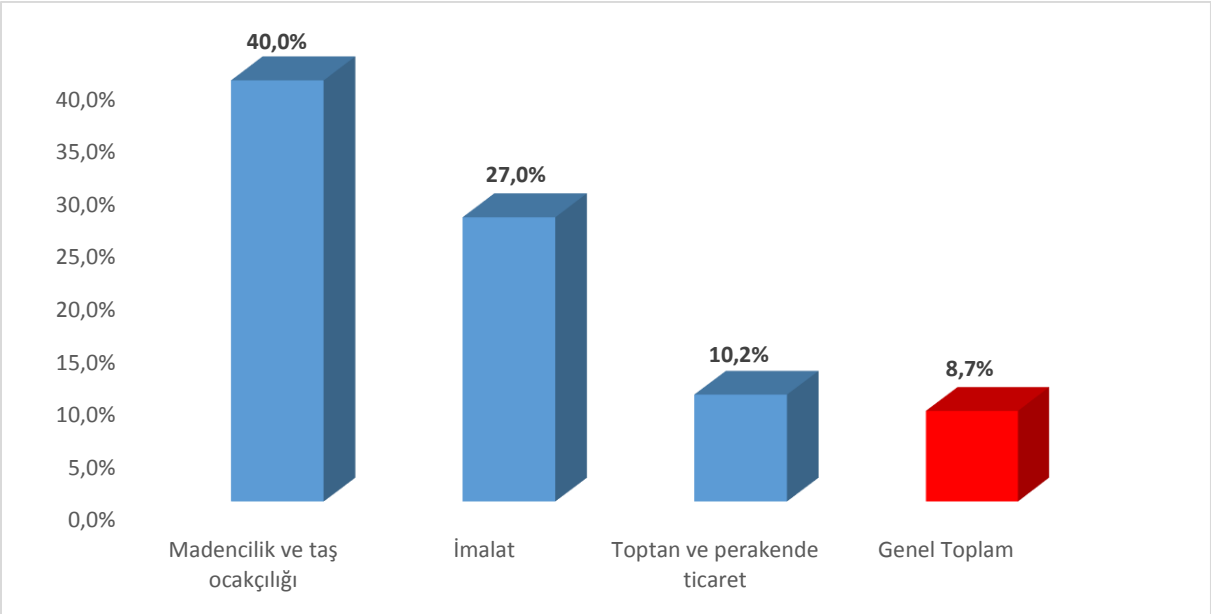

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde 14 sektörden 3 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 40'ı ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 27 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Adıyaman ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de farklılık göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 53,2 ile İmalat ile yüzde 27,4 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenlerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

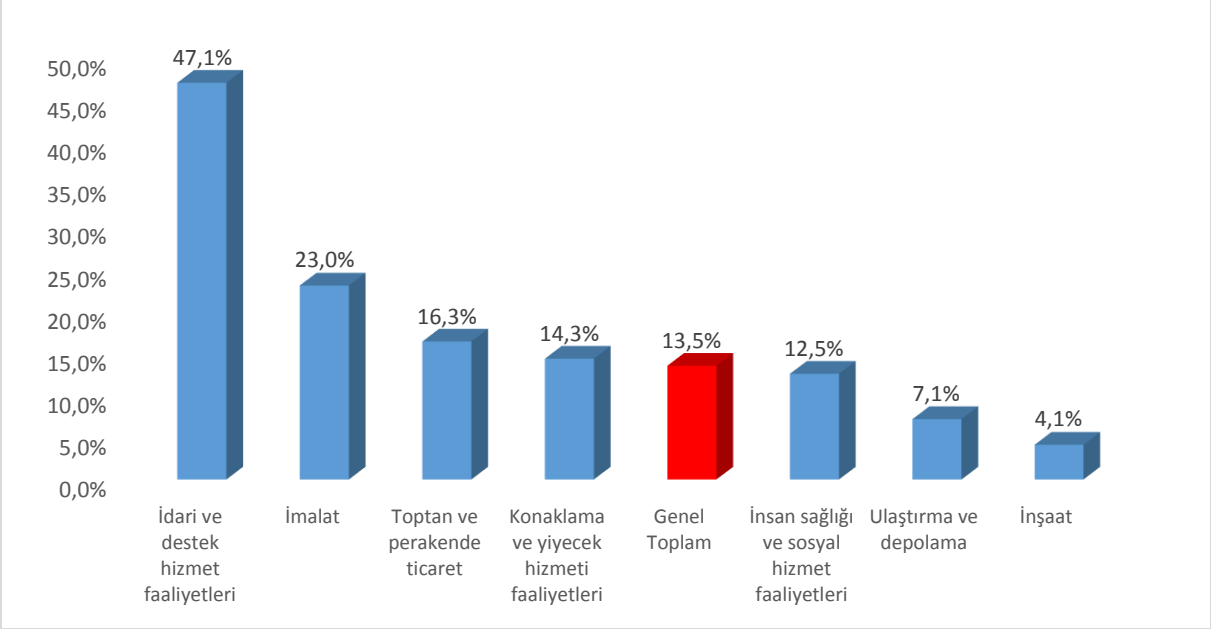

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde 14 sektörden 7 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 13,5 olarak gerçekleşmiştir. İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 47,1'i Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 23 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Üçüncü ve dördüncü sırada ise yüzde 16,3 ile Toptan ve perakende ticaret ve yüzde 14,3 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri yer almaktadır. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile Bilgi ve iletişim ve yüzde 31,2 ile İmalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Adıyaman ilinde Ar-Ge çalışması yapan işyerleri arasında yüzde 4,1 ile son sırada İnşaat sektörü yer almaktadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

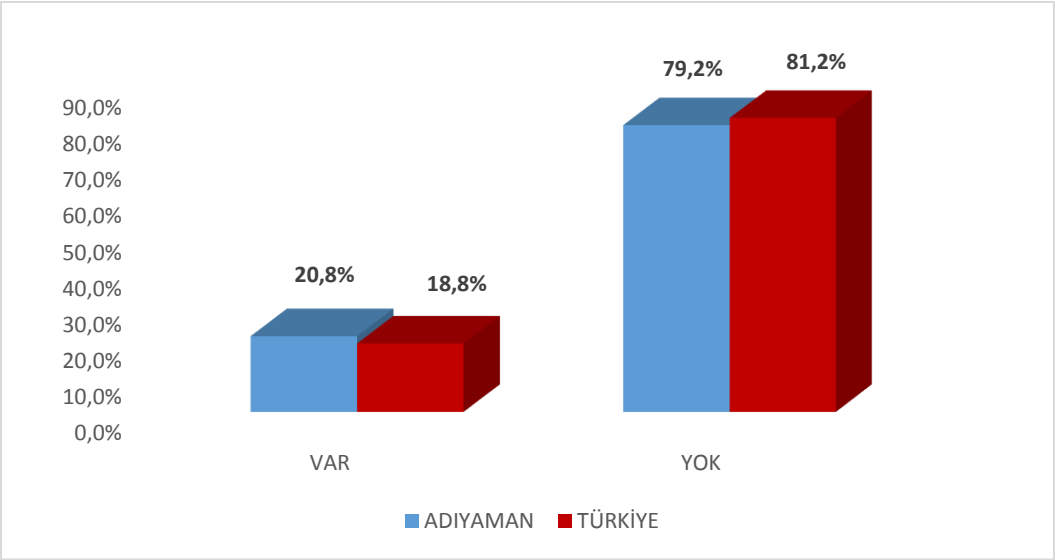

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 20,8'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

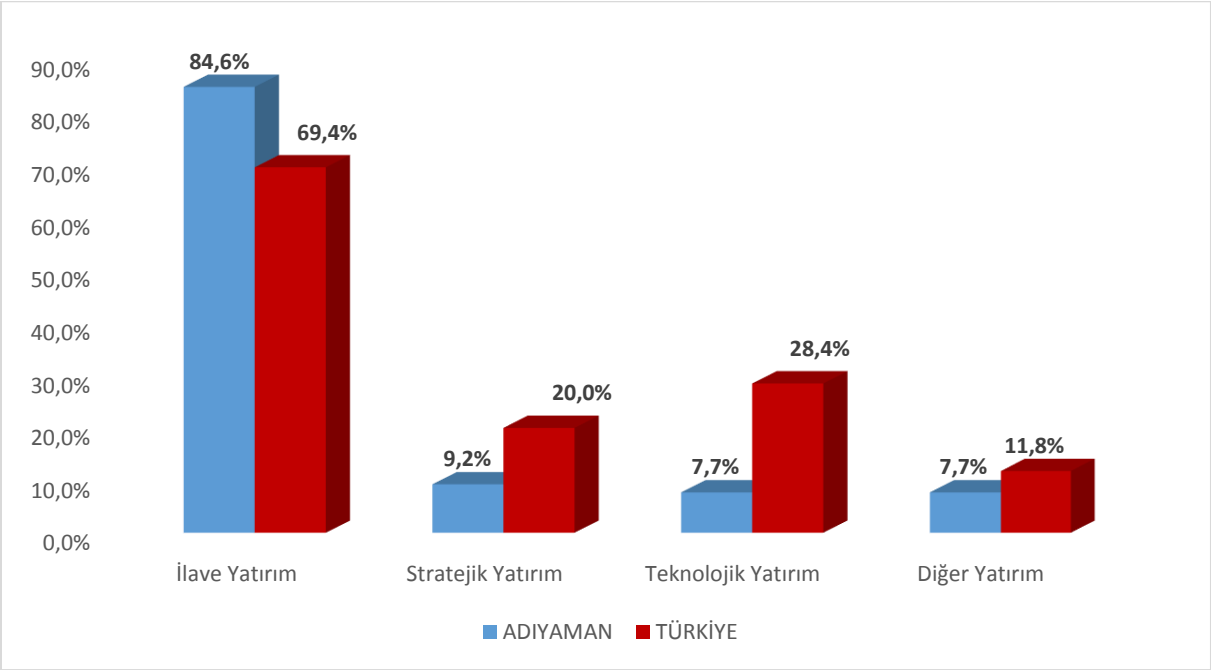

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Adıyaman ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 84,6'sı ilave

yatırım, yüzde 9,2'si stratejik yatırım, yüzde 7,7'si teknolojik yatırım ve yüzde 7,7'si diğer yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11.8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

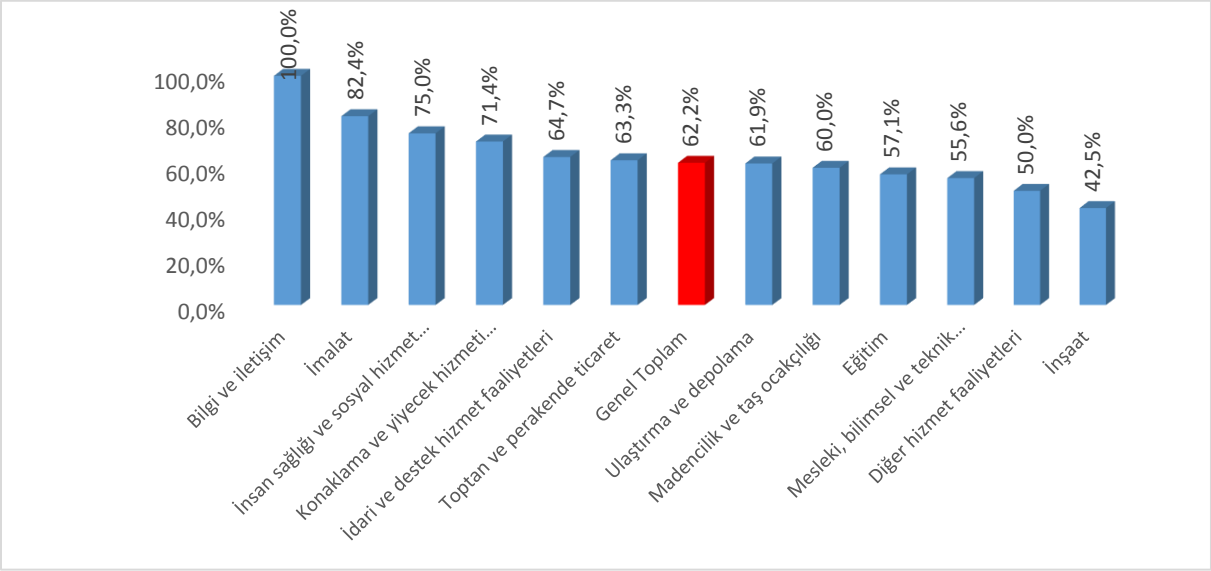

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Adıyaman ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 62,2'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşerek, bu oran Adıyaman ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Adıyaman ilinde Bilgi ve iletişim sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran yüzde 82,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	33,3%	66,7%	100,0%	0,0%	0,0%	33,3%
İmalat	14,8%	67,2%	63,9%	68,9%	6,6%	34,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	3,2%	64,5%	35,5%	67,7%	3,2%	3,2%
Toptan ve perakende ticaret	9,7%	74,2%	54,8%	64,5%	3,2%	3,2%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	57,7%	53,8%	61,5%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	30,0%	60,0%	90,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	20,0%	60,0%	80,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	45,5%	72,7%	72,7%	72,7%	9,1%	36,4%
Eğitim	0,0%	37,5%	50,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	66,7%	66,7%	100,0%	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**9,8%**	**62,9%**	**57,2%**	**70,1%**	**3,6%**	**14,4%**

Kaynak: İPA 2018

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 70,1 ile İşbaşı Eğitim Programından faydalanmıştır. İşyerlerinin 62,9'u Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti almıştır. İşyerlerinin yüzde 57,2'si Eleman Talebi alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Adıyaman ilinde İmalat, İnşaat, Toptan ve perakende ticaret, İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin tamamının İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki Tablo 9'da yer almaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin tamamı İşbaşı Eğitim Programı, yüzde 66,7'si ise hem Danışmanlık ve Yönlendirme hem de Eleman Talebi hizmetlerinden faydalanmıştır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlere nazaran İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile İmalat sektörleri işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Adıyaman ilinde, ekonomik kriz ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile İmalat sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	15,8%	1,6%	2,7%	2,2%	42,9%	10,7%
Memnun Değilim	0,0%	0,0%	0,0%	0,7%	0,0%	0,0%
Memnunum	84,2%	98,4%	97,3%	97,1%	57,1%	89,3%

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; en fazla memnuniyet yüzde 98,4 ile Danışmanlık ve Yönlendirme hizmeti olmuştur. Bu hizmeti memnuniyet düzeyinde yüzde 97,3 ile Eleman Talebi, yüzde 97,1 ile İşbaşı Eğitim Programları hizmeti izlemektedir. Bu hizmetleri yüzde 89,3 ile Mesleki eğitim kursu, yüzde 84,2 ile Çalışanlara Yönelik Eğitim ve yüzde 57,1 ile Kısa Çalışma Ödeneği hizmetleri izlemektedir. Bu hizmetlerde kararsızlık oranı en yüksek yüzde 42,9 ile Kısa Çalışma Ödeneği hizmetidir.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

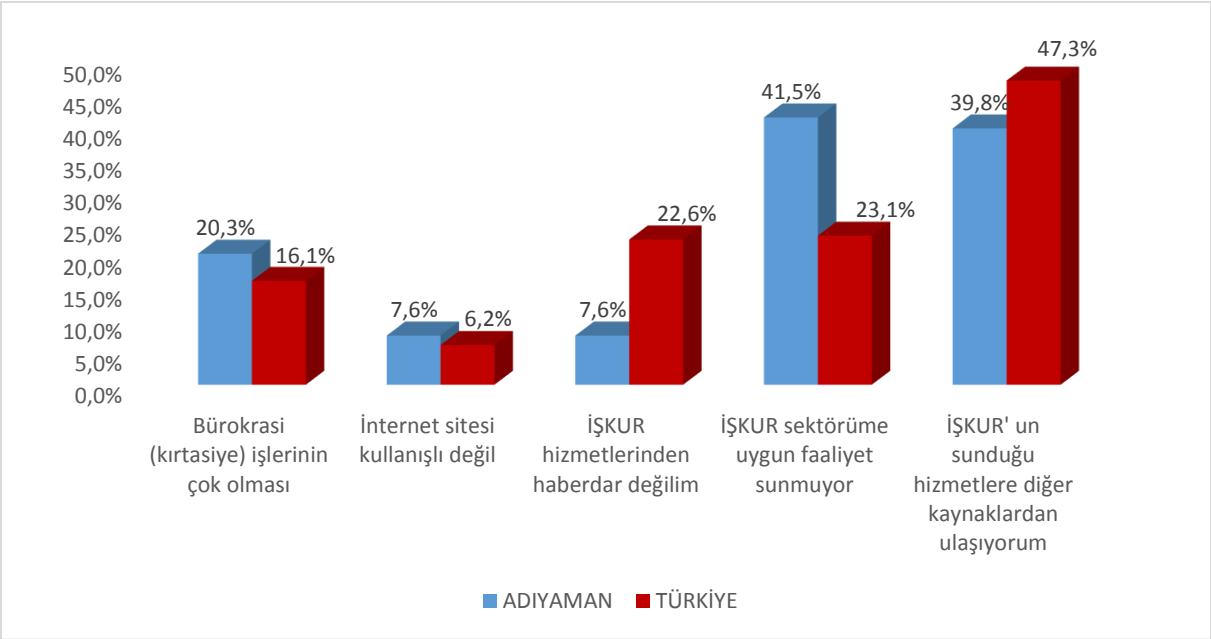

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 41,5 ile İŞKUR sektörüme uygun faaliyet sunmuyor, yüzde 39,8 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum ve yüzde 20,3 ile Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise ilk sırada yüzde 47,3 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde iki ve üçüncü sırada yüzde 23,1 ile İŞKUR sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ve yüzde 22,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 14 bin 286 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 11 bin 340 çalışan erkeklerden, 2 bin 946 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	1.887	4.167	6.054
Toptan ve perakende ticaret	215	2.028	2.243
İnşaat	164	1.801	1.965
Ulaştırma ve depolama	169	1.620	1.790
Eğitim	181	263	444
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	86	324	410
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	69	319	388
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	348	351
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	139	153	292
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	20	202	222
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0	64	64
Diğer hizmet faaliyetleri	2	27	29
Gayrimenkul faaliyetleri	8	16	24
Bilgi ve iletişim	1	7	8
Genel Toplam	**2.946**	**11.340**	**14.286**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Adıyaman ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Adıyaman ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 36,7'si, kadınların ise yüzde 64'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 42,3 olarak gerçekleşmiştir.

Hiçbir sektörde kadın çalışan sayısı erkek çalışan sayısından fazla değildir. Türkiye genelinde ise Sağlık ve Eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır. Ancak bu durum Adıyaman ili için söz konusu değildir.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	908	3.864	4.772
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	770	2.746	3.516
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	285	2.137	2.422
Hizmet Ve Satış Elemanları	354	965	1.319
Profesyonel Meslek Mensupları	325	725	1.050
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	85	408	493
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	198	265	462
Yöneticiler	9	156	165
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	13	74	87
Genel Toplam	**2.946**	**11.340**	**14.286**

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanların sayısı en fazladır. Toplam çalışanların yüzde 33,4'ü, erkek çalışanların yüzde 34'ü ve kadın çalışanların yüzde 30,8'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 24,6 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 16,9 oranı ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır.

Adıyaman ilinde ilk iki sıradan farklı olarak kadınlarda üçüncü sırada çalışanların yüzde 12'si Hizmet ve satış elemanları meslek gurubunda yer almaktadır. Erkeklerde ise en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu toplam çalışan sıralaması ile aynı gerçekleşmiştir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları, Yöneticiler ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar	Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar	Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar
Beden İşçisi (Genel)	Konfeksiyon İşçisi	Servis Şoförü (Okul)
Konfeksiyon İşçisi	Temizlik Görevlisi	Makineci (Dikiş)
Servis Şoförü (Okul)	Ütücü	Minibüs Şoförü
Minibüs Şoförü	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Beden İşçisi (İnşaat)
Beden İşçisi (İnşaat)	Dokuma Konfeksiyon Makineci	Şoför (Yolcu Taşıma)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Reyon Görevlisi	Konfeksiyon İşçisi
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	Şoför-Yük Taşıma
Temizlik Görevlisi	Kalite Kontrolcü-Tekstil	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Adıyaman ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle en fazla çalışılan ilk 10 mesleğin sıralamaları değişse de erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması, toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklanmaktadır. Beden İşçisi (Genel) erkeklerde en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Kadınlarda ise Makineci (Dikiş) mesleği en fazla çalışılan meslektir. Kadınların en fazla çalıştığı meslekler içerisinde hem erkeklerden hem de toplamdan farklı olarak Temizlik görevlisi, Ütücü, Dokuma konfeksiyon makineci, Reyon görevlisi, Seyahat servis elemanı ve Kalite kontrolcu-tekstil bulunmaktadır.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	380	5,9%	23,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	7	1,9%	14,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	7	23,3%	100,0%
Toptan ve perakende ticaret	7	0,3%	6,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2	0,7%	12,5%
Eğitim	1	0,2%	7,1%
Ulaştırma ve depolama	1	0,1%	2,4%
İnşaat	1	0,1%	1,4%
Bilgi ve iletişim	1	11,1%	100,0%
Genel Toplam	**408**	**2,8%**	**9,0%**

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 326 işyerinde 408 açık iş tespit edilmiştir. Adıyaman ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 408 kişilik açık işin yüzde 93,1'ne tekabül eden 380 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Adıyaman ilinde açık iş oranı yüzde 2,8 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Adıyaman ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 97 kişilik dolu kadronun yanında 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 23,3 ile Gayrimenkul faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir. İkinci sırada yüzde 11,1 ile Bilgi ve iletişim sektörü gelmektedir. Ancak bu iki sektörde araştırma kapsamında birer işyeri olduğu göz önünde bulundurulursa, bunların dışında yüzde 5,9 ile imalat sektörü ön plana çıkmaktadır.

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 9'nda açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında, Gayrimenkul faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim sektörleri yüzde 100 ile ön plana çıksada, sektörde Adıyaman ilinde 20+ çalışanı olan 1'er işyeri bulunmaktadır. Bu

nedenle Adıyaman ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan yaklaşık her 4 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

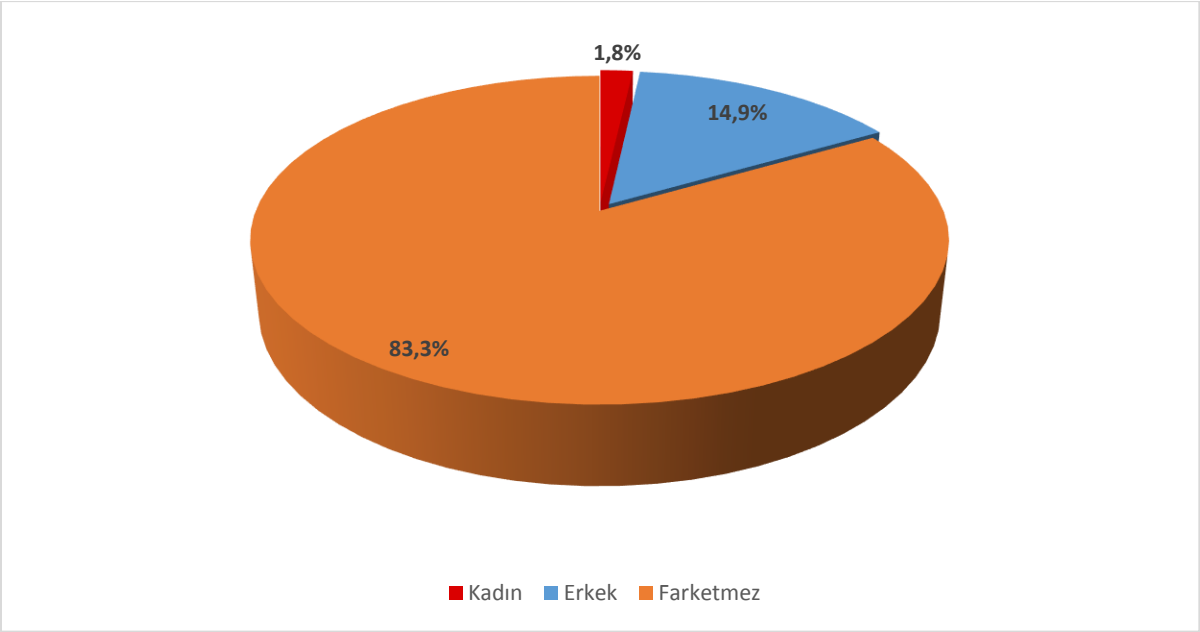

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16'da Adıyaman ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Adıyaman ilinde açık işlerin yüzde 14,9'nda işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Adıyaman ilinde yüzde 1,8 düzeyinde kalmıştır. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Adıyaman ilinde ise işverenlerin yüzde 83,3'ü açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir.

Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

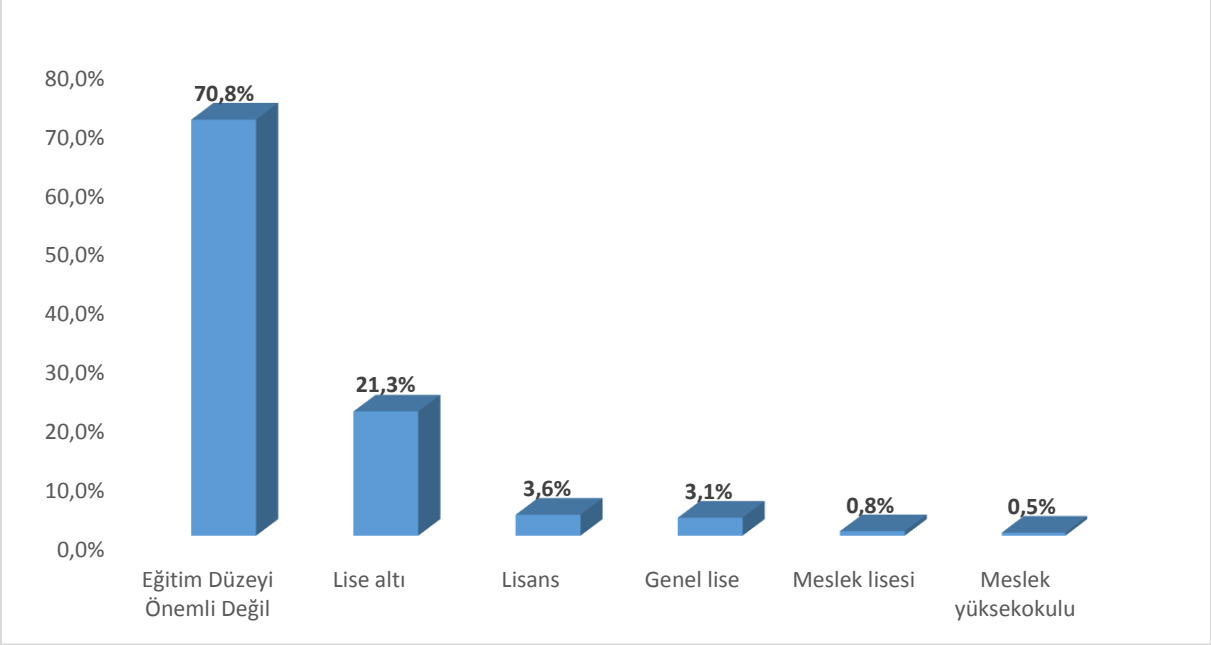

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilindeki açık işlerin yüzde 70,8'inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 21,3 ile Lise altı eğitimi seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,5 ile meslek yüksekokulu tercihi olmuştur. Adıyaman işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

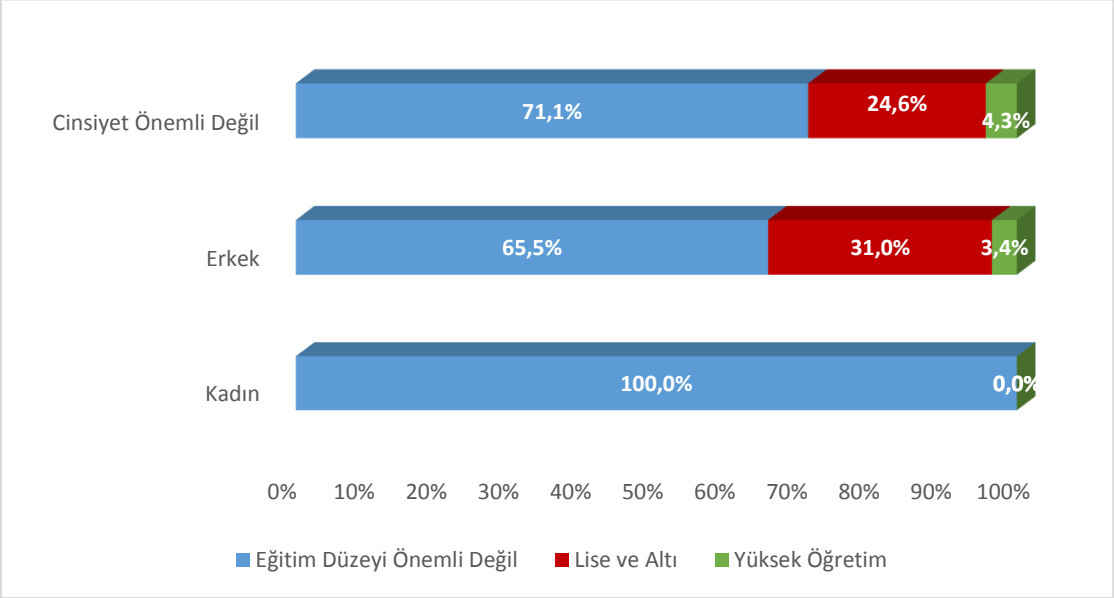

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18'de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 71,1 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 24,6 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 4,3 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 65,5 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Kadınlarda ise bu oran yüzde 100 olarak eğitim düzeyi önemli görülmemektedir.

Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

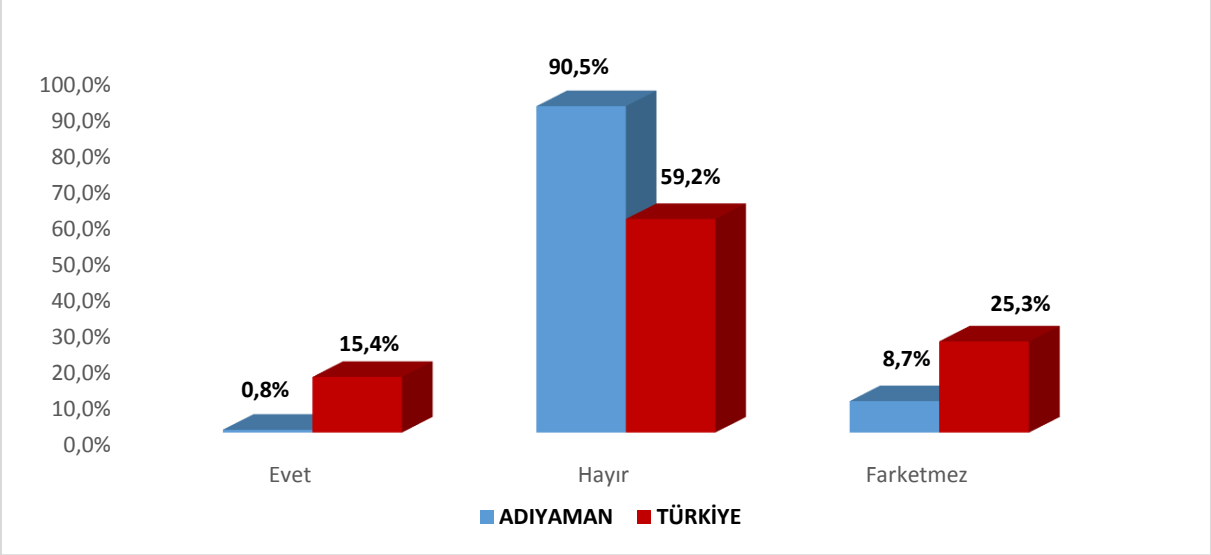

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Adıyaman ilinde yüzde 0,8 oranında evet denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 8,7'dir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 10 açık iş için 1 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir.

Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Adıyaman ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

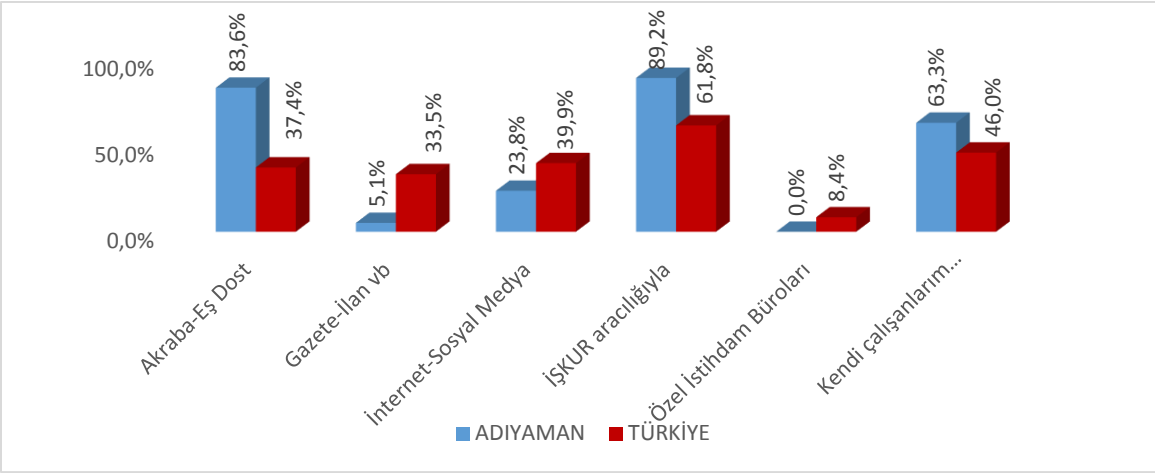

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20'de Adıyaman ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 89,2 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Adıyaman ilinde ikinci sırada yüzde 83,6 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 63,3 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı olarak kullanılmıştır. Özel istihdam büroları ile arama kanalı Adıyaman ilinde kullanılmamaktadır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	3	1	1
İletişim ve İfade Yeteneği	2	4	2	2
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	-	1	4	3
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	-	-	3	4
Takım Çalışması	2	2	5	5
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	3	5	6	6
Bilgisayar kullanımı	-	7	7	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	-	8	8
Proje Tabanlı Çalışma	-	6	-	9

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Fiziki ve bedensel yeterlilik becerisi hem kadınlarda hem cinsiyetin önemli olmadığı durumlarda hem de genel toplamda birinci sırada, erkeklerde ise üçüncü sırada olduğu görülmektedir. Erkeklerde birinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi bulunmaktadır. Satış ve Pazarlama becerisi herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde, Proje tabanlı çalışma ise genel toplamda son sırada talep edilen beceri olarak ortaya çıkmıştır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	223	4,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	141	3,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	15	1,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	13	0,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	10	0,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4	0,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2	0,5%
Genel Toplam	**408**	**2,8%**

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 54,6'dır. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Adıyaman ili için tespit edilen yüzde 2,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 4,5 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, Profesyonel Meslek Mensupları ile Hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Sadece Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek gruplarının oranları il geneli açık iş oranının üzerinde bulunmaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	50,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	25,0%	0,0%	16,7%	83,3%	0,0%	16,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	40,0%	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	50,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	100,0%	0,0%	0,0%	78,6%	0,0%	100,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	81,5%	0,0%	44,4%	100,0%	0,0%	46,7%
Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler	-	-	-	-	-	-
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	25,0%	0,0%	25,0%	75,0%	0,0%	25,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	90,1%	9,4%	14,1%	86,9%	0,0%	75,6%
Genel Toplam	**83,6%**	**5,1%**	**23,8%**	**89,2%**	**0,0%**	**63,3%**

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 100'ü İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubu hariç diğer meslek gruplarında da açık işler büyük oranda İŞKUR aracılığıyla karşılanmaktadır.

Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Profesyonel Meslek Mensupları büyük oranda Akraba-Eş Dost arama kanalı ile de aranmaktadır. İş arama kanallarında genel olarak sıralamaya bakılacak olursa; ilk sırada İŞKUR, ikinci sırada Akraba-eş dost, üçüncü sırada ise Kendi çalışanlarım aracılığıyla seçenekleri gelmektedir.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makineci (Dikiş)	-	1	3	4	-	-	-	5	-	2
Ütücü	-	1	3	2	-	-	-	4	-	5
Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kalite Kontrolcü	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	-	2	-	-	-	-	-	1	-	3
Garson (Servis Elemanı)	-	4	-	1	-	-	2	3	-	-
Kamyonet Şoförü	-	3	-	-	-	-	-	2	-	1
Mermer İşçisi	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Biyolog	-	1	-	-	-	-	-	3	-	2
Kimyager	-	1	-	-	-	-	3	-	-	2

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18'de Adıyaman ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş); Ütücü; Diğer dokuyucular, kontrolörler, onarıcılar; Kalite kontrolcü; Mermer işçisi; Biyolog; Kimyager mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Garson (Servis elemanı) mesleğinde iletişim ve ifade yeteneği; ahşap mobilya imalat ustası mesleğinde takım çalışması; kamyonet şoförü mesleğinde ise yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe becerileri aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Ütücü	Ütücü
-	Kamyonet Şoförü	Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar	Diğer Dokuyucular, Kontrolörler, Onarıcılar
-	Garson (Servis Elemanı)	Kalite Kontrolcü	Kalite Kontrolcü
-	Mermer İşçisi	Kimyager	Ahşap Mobilya İmalat Ustası
-	Marangoz	Biyolog	Garson (Servis Elemanı)
-	Aşçı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Kamyonet Şoförü
-	Metalürji Teknisyeni	Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim	Mermer İşçisi
-	Metal Sac İşleme İşçisi	İnşaat Mühendisi	Biyolog
-	Çamaşırhane Görevlisi	Pazarlamacı	Kimyager

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş); Ütücü; Diğer Dokuyucular,Kontrolörler, Onarıcılar; Kalite kontrolcü; Ahşap Mobilya İmalat Ustası; Garson (Servis Elemanı); Kamyonet Şoförü; Mermer işçisi; Biyolog ve Kimyager'dir.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları meslekler ise Beden İşçisi (Genel) ve Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi'dir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan üç meslek Makineci (Dikiş); Ahşap Mobilya İmalat Ustası ve Kamyonet Şoförü'dür. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise Makineci (Dikiş); Ütücü ve Diğer Dokuyucular,Kontrolörler, Onarıcılar meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Adıyaman ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler

içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Adıyaman ilinde ise 20+ istihdamlı 76 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 23,4 ile Adıyaman ilinin eleman temininde ülke genelinden daha az eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Adıyaman ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor; Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı; Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri; Finans ve sigorta faaliyetleri; İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İmalat, Toptan ve perakende ticaret ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir.

İnşaat sektörü gibi Adıyaman ilinde işyeri sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çekilen işyeri oranının düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	334
Toptan ve perakende ticaret	40
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	21
İnşaat	18
Ulaştırma ve depolama	16
Eğitim	14
Madencilik ve taş ocakçılığı	10
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9
Bilgi ve iletişim	3
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Genel Toplam	**468**

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde 468 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 71,3'ü bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve perakende ticaret ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

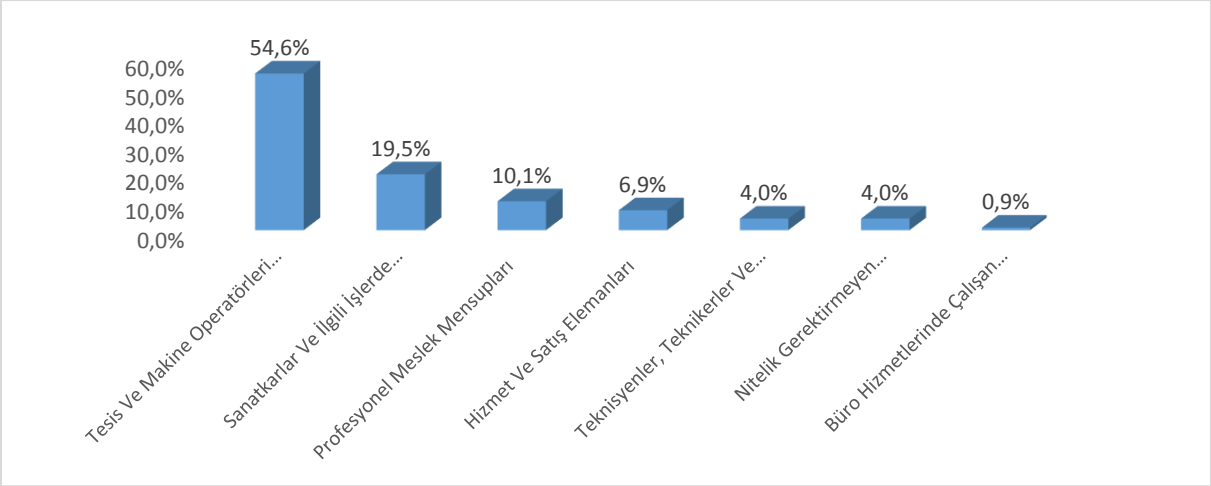

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 255 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları

görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 54,6'sı bu meslek grubunda yer almaktadır. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, Adıyaman ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	173
Ütücü	42
Mermer İşçisi	17
Kalite Kontrolcü	16
Garson (Servis Elemanı)	13
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	10
Hemşire	10
Marangoz	10
Aşçı	8
Diğer	168
Toplam	**468**

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 173 kişi ile Makineci(Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 42 kişi ile Ütücü ve 17 kişi ile Mermer işçisi meslekleri gelmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş), Kalite Kontrolcü, Mermer İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) olmak üzere toplam 4 mesleğin yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Adıyaman ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş), Ütücü, Mermer işçisi ve Kalite kontrolcü mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

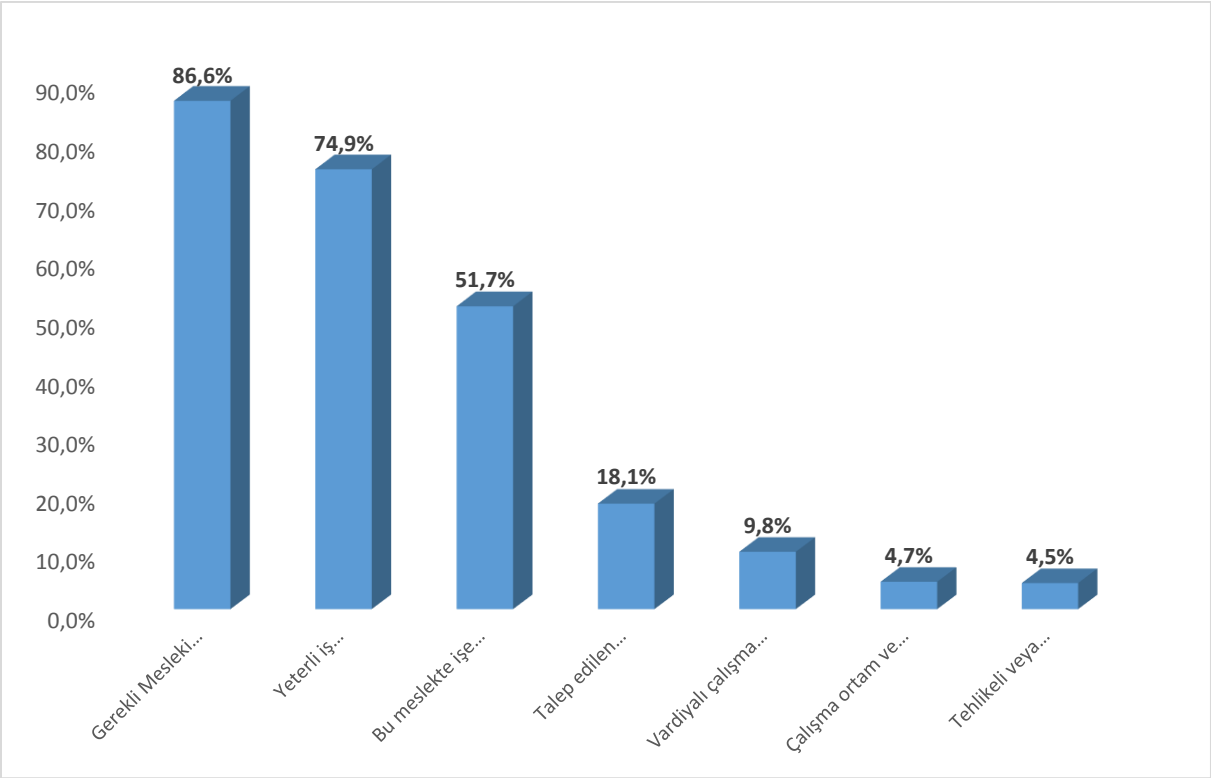

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM nedenleri dağılımında da Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında il genelinde talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Makineci (Dikiş)	63,6%	90,9%	75,8%	0,0%	24,2%	18,2%	0,0%
Ütücü	100,0%	50,0%	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Mermer İşçisi	0,0%	100,0%	68,8%	0,0%	0,0%	0,0%	62,5%
Kalite Kontrolcü	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Hemşire	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Marangoz	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	75,0%	87,5%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat İşçisi	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, ilk on mesleğin dokuzunda temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması olduğu görülmektedir. Bunu sekiz meslekle Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması takip etmektedir. Talep Edilen Ücretin Yüksek Bulunması en çok Kalite kontrolcü mesleğinde gerçekleşmiştir. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi sadece Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) ile İnşaat İşçisi mesleklerinde görülmektedir.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Kalite Kontrolcü
Marangoz
Ütücü
Makineci (Dikiş)
Mermer İşçisi
Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim
Satış Danışmanı / Uzmanı
Garson (Servis Elemanı)
Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı)
Pazarlamacı

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Adıyaman ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Adıyaman ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Adıyaman ilinde de ülke geneline yakın olup işverenlerin yüzde 20,8’i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan

istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde yüzde 2,5 olarak öngörülürken Adıyaman ilinde yüzde 3,8 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	32,4%	5,4%	50,0%	12,2%
İnşaat	12,3%	5,5%	64,4%	17,8%
Toptan ve perakende ticaret	16,3%	2,0%	63,3%	18,4%
Eğitim	28,6%	0,0%	50,0%	21,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	44,4%	0,0%	44,4%	11,1%
Ulaştırma ve depolama	9,5%	2,4%	71,4%	16,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	28,6%	0,0%	50,0%	21,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11,8%	5,9%	52,9%	29,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	40,0%	0,0%	20,0%	40,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25,0%	0,0%	50,0%	25,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	**20,8%**	**3,8%**	**57,7%**	**17,6%**

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Gayrimenkul faaliyetleri; Bilgi ve iletişim; Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler; Madencilik ve taş ocakçılığı; İmalat; Eğitim ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise yüzde 50 oran ile Diğer hizmet faaliyetleri olarak gerçekleşmiştir. Ancak bu sektörde çalışma kapsamında 20+ istihdamlı 2 işyeri olduğundan bunun dışında en yüksek oran yüzde 5,9 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri'dir. Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 50'si, Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 40'ı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe bulunan tüm işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	104	46,7%
Bilgi ve iletişim	3	37,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	6	26,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	29	10,0%
İmalat	368	6,1%
İnşaat	104	5,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	15	3,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	13	3,6%
Toptan ve perakende ticaret	76	3,4%
Eğitim	14	3,1%
Ulaştırma ve depolama	24	1,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-47	-11,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	-4	-14,3%
Genel Toplam	**704**	**4,9%**

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup Adıyaman'de ise bu oran, yüzde 4,9 olup ülke geneli ile yaklaşıktır.

En fazla net istihdam değişimi 368 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 46,7 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe beklenmektedir.

İstihdam azalışı beklenen sektörler ise İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve Diğer hizmet faaliyetleri sektörleridir. Bu sektörlerde sırayla 47 ve 4 kişilik azalma beklenmektedir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	10	12,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	356	7,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	177	7,3%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	36	7,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	67	6,4%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	71	2,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	-3	-0,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	-9	-0,7%
Genel Toplam	**704**	**4,9%**

Kaynak: İPA 2018

Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grupları hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 356 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 10 kişilik artış ile Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları'dır.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu net istihdam değişim oranında da yüzde 7,5'lik bir oran ile ikinci sırada yer almaktadır. Çalışan sayısının da fazla olduğu göz önünde bulundurulursa bu meslek grubunda önemli ölçüde bir artış yaşanması beklenmektedir. Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları net istihdam değişim oranı yüzde 12,1 ile sıralamada birinci meslek grubu olarak ön plana çıkmaktadır. Bunun sebebi çalışan sayısına oranla daha fazla artış beklenmesidir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Özel Güvenlik Ve Koruma Meslek Elemanı
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (İnşaat)
Temizlik Görevlisi	Beton Transmikser Operatörü
Servis Şoförü (Okul)	Bant Elemanı
Ütücü	Elektrik Teknikeri
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Hemşire	Taş Duvarcı-İnşaat)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Usta Öğretici (Betonarme Kalıpçılığı Ve Çatıcılık)
İnşaat İşçisi	Plastik Doğramacı /Pvc Doğrama-İmalat Ve Montajcısı
Seramik İmal İşçisi	Elektrik Tesisatçısı(Bina)

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Makineci(Dikiş), Beden İşçisi (Genel) ve Temizlik Görevlisi olup, Özel Güvenlik Ve Koruma Meslek Elemanı, Beden İşçisi (İnşaat) ve Bant Elemanı meslekleri ise en fazla istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş) ve İnşaat İşçisi meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Adıyaman ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Özel Güvenlik ve Koruma Meslek Elemanı mesleği istihdam azalış beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

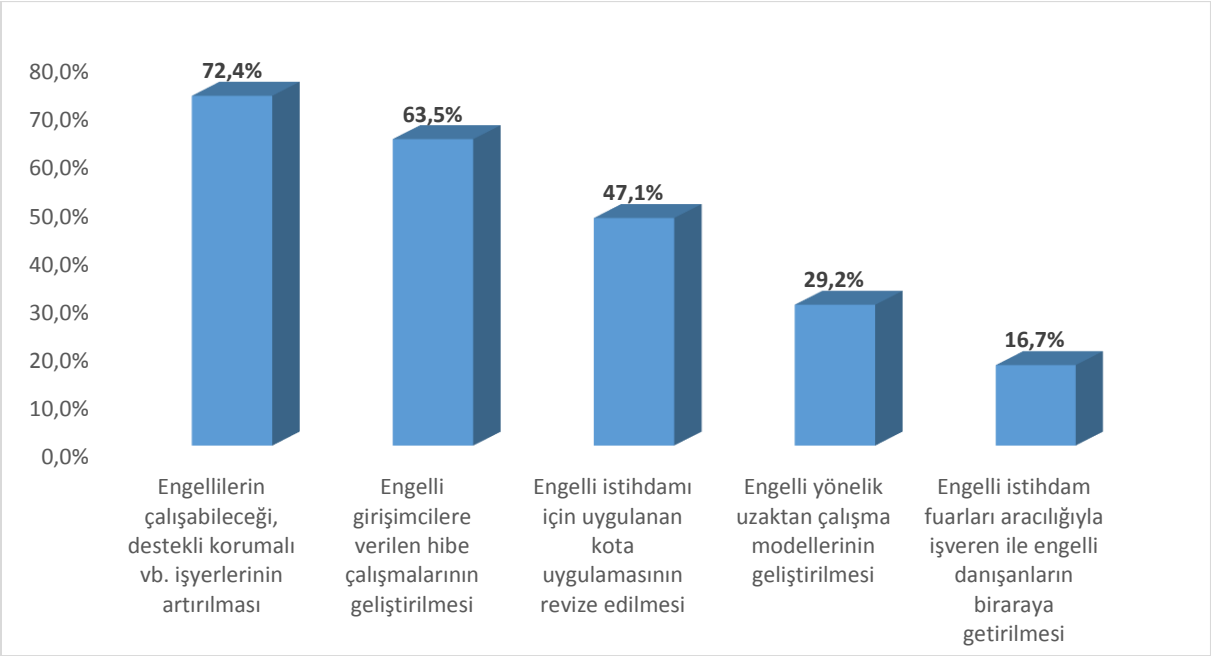

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 72,4'ü engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını yüzde 63,'5i engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, ve yüzde 47,1'i ise engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi seçeneklerini önermektedir.

Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 38,2'si engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesini önermektedir.

Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

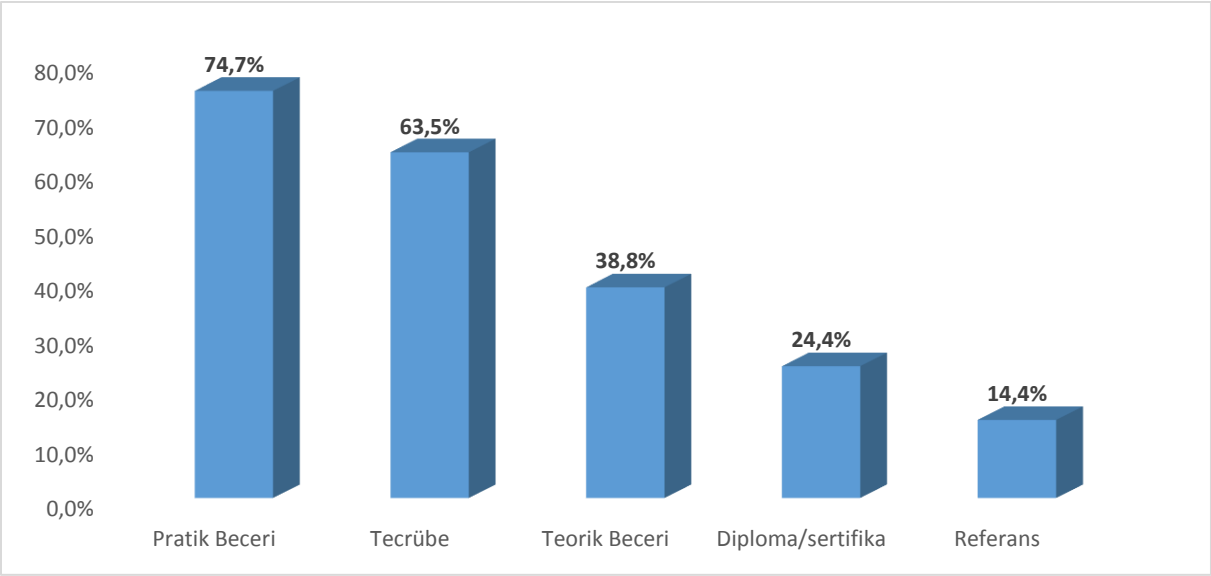

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 74,7'si Pratik beceri, yüzde 63,5'i Tecrübe ve yüzde 38,8'i Teorik beceri aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Adıyaman ilinde olduğu gibi yüzde 74,5 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 44,6 ile Tecrübe ve yüzde 32,6 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Pratik Beceri ve Tecrübe kriterleri hem Adıyaman ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

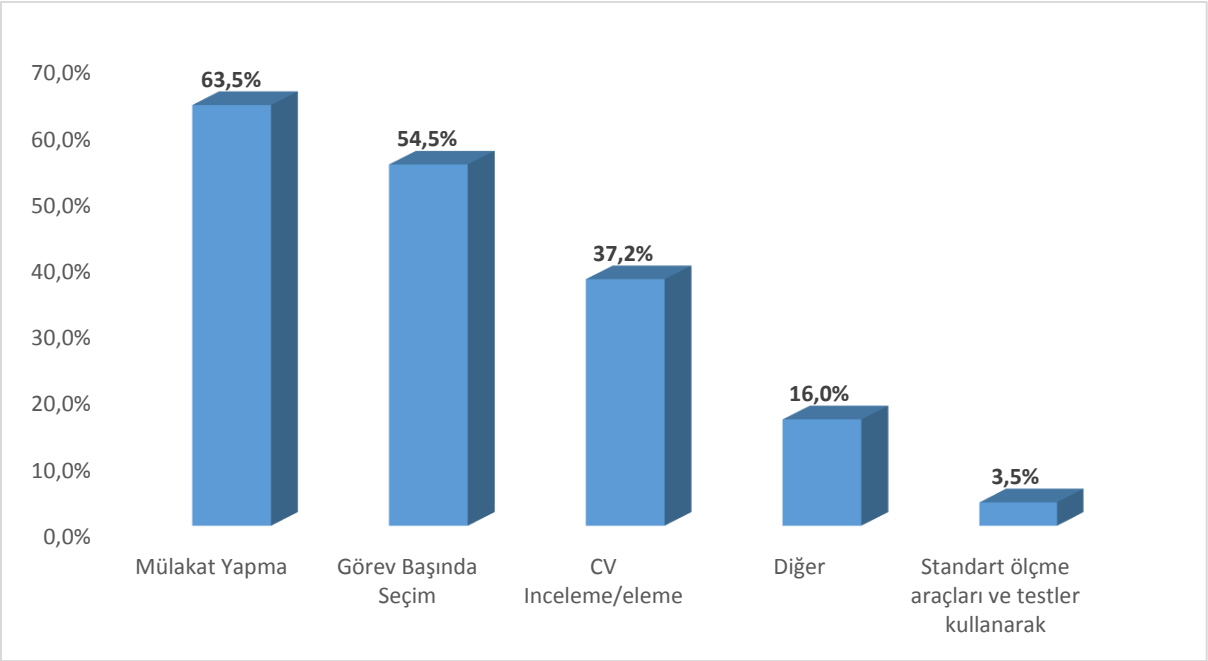

Kaynak: İPA 2018

Adıyaman ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 63,5'i Mülakat Yapma yüzde 54,5'i Görev Başında Seçim ve yüzde 37,2'si CV İnceleme/Eleme ile personel seçmektedir.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile Mülakat Yapma, yüzde 57,4 ile CV İnceleme/Eleme ve yüzde 36,8 ile Görev Başında Seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Adıyaman ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Adıyaman İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Adıyaman'da gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Adıyaman ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu görülmektedir. Adıyaman'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 79,3'ü erkeklerden, sadece yüzde 20,7'si kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler İmalat, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Eğitim gibi daha çok belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işyerleridir.

Adıyaman'da İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 990 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 5 bin 758 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 29 kurs düzenlenirken 2017 yılında bu sayının 990'a çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı 460 iken 2017 yılında 5 bin 758 kişi olması İŞKUR kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte aracı rol alması amaçlanmaktadır. 5 yıllık süre içerisindeki rakamlar incelendiğinde bu programlara ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Adıyaman ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler İmalat, Toptan ve perakende ticaret, İnşaat ile Ulaştırma ve depolama sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir.

Adıyaman ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 326 işyerinde 408 açık iş tespit edilmiştir. Adıyaman ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 408 kişilik açık işin yüzde 93,1'ine tekabül eden 380 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir.

Adıyaman ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 8,8'nde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir.

Açık iş verme oranında, Gayrimenkul faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim sektörleri yüzde 100 ile ön plana çıksada, bu sektörlerde Adıyaman ilinde 20+ istihdamlı 1'er işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Adıyaman ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık iş verme oranında İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 4 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Adıyaman ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 54,6'dır.

Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "fark etmez" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkendir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin bulunmama nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki

beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Kalite kontrolcü, Marangoz, Makineci(Dikiş), Garson (Servis Elemanı), İnşaat işçisi, Aşçı mesleklerinde Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ve Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedenleri ön plana çıkmıştır.

Adıyaman ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi uygulanarak elde edilen sonuçlardan, en fazla talep edilen meslekler Kalite Kontrolcü, Marangoz, Ütücü, Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi, Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim, Satış Danışmanı / Uzmanı, Garson (Servis Elemanı), Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı), Pazarlamacı olarak ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Adıyaman ilinde de türkiye geneline yaklaşık oranla işverenlerin yüzde 20,8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde ve Adıyaman'da 5 işyerinden yaklaşık 1'i istihdamın artacağını öngörmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı yüzde 3,8 olarak öngörülmüş olup yüzde 2,5 olan ülke ortalamasının üzerindedir.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.

2018 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.564 TL (üçbinbeşyüzaltmışdört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No :…….....……..…….…….....

Işyerinin Yasal Unvanı :…….....……...…….……..

İŞYERİ ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :……..
MAHALLE: ……
CADDE/SOKAK :……..……
İÇ/DIŞ KAPI NO :……..
TELEFON/E-POSTA :……...…..

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : …….. Unvanı :…….
Tarih : ……. Telefonu : …….
E-Posta :……. İmza/Kaşe: …….

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……..

2) İşyeri İle İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
2.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
2.2.İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
2.3.İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
2.4. İşyerinizde Part-time çalışması yapılıyor mu?		

3) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 4'e geçiniz, Hayır ise, soru 5'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

4) Yatırımla İlgili Bilgiler

4.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( ) Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( ) Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( ) İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-Ge, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

4.2.Yatırımın İli :.....
4.3.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) ……. (artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)
4.4. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) …… (azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

5) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

6) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

Evet ( ) 6.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 7.Soruya geçiniz.

6.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Açık İşte Engelli Çalıştırmak İster misiniz? 1. Evet 2. Hayır 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Özel İstihdam Büroları		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2019 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	7.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	8.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

8) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.1'e geçiniz.
	Hayır →	9. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	9. soruya geçiniz.

8.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2019 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

9) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

9.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 10.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

10) İşyerinizde engelli çalıştırdığınız takdirde devlet tarafından teşvikler ile destekleneceğinizi biliyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

11) Size göre engelli istihdamını arttırmak için neler yapılabilir?
(en önemli üç seçeneği belirtiniz)

Engellilerin çalışabileceği destekli, korumalı vb. işyerlerinin artırılması ( )

Engelli istihdamı için uygulanan kota uygulamasının revize edilmesi ( )

Engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesi ( )

Engellilere yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesi ( )

Engelli istihdam fuarları aracılığıyla işveren ile engelli danışanların bir araya getirilmesi ( )

12) Genç (15-24 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik beceri ( )
Teorik beceri ( )
Diploma/sertifika ( )
Tecrübe ( )
Referans ( )

13) İşyerinizde MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınız personel için **sınav ücretlerinin karşılanması** hususunda uygulanan teşvik veya hibeden yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

14) İşyerinizde mevcut personel için MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi aldırdığınızda veya MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi olan personel istihdam ettiğinizde 4447 Sayılı Kanunun **Geçici 10. maddesi kapsamında işveren sigorta pirimi desteğinden** yararlandınız mı?

Evet ( ) Hayır ( ) Fikrim Yok ( )

15) Personel seçiminde hangi değerlendirme yöntemini kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçilebilir)

CV inceleme/eleme ( )
Mülakat yapma ( )
Görev başında seçim ( )
Standart ölçme araçları veya testler kullanarak ( )
Diğer ( )

16) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?.

Evet ( ) (17. Soruya geçebilirsiniz) Hayır ( ) (18. Soruya geçebilirsiniz.)

17) Faydalandığınız hizmetlerin memnuniyet düzeyinizi belirtiniz.
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

	Memnunum	Kararsızım	Memnun Değilim
Eleman Talebi			
İşbaşı Eğitim Programları			
Çalışanların Mesleki Eğitimi			
Mesleki Eğitim Kursu			
Kısa Çalışma Ödeneği			
Danışmanlık ve Yönlendirme			

18) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor ( )

19) 2017 yılındaki ilave istihdam teşvikinden yararlandınız mı?

Evet ( ) (20. Soruya geçiniz) Hayır ( ) (21. Soruya geçiniz)

20) 2017 yılında İlave istihdam teşvikinin faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( ) Kararsızım ( )

21) 2018 yılında uygulamaya konulan istihdam teşviklerinin istihdama katkısını değerlendiriniz.
İstihdamı çok artırır ( ) İstihdamı az artırır ( ) Değiştirmez ( ) Fikrim yok ( )

22) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz meslek ve beceriler nelerdir?

Meslek……..
Beceri……

2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.